

بررسی تأثیر مؤلفه‌های منتخب مالی، شیوه زندگی و هوش هیجانی بر رفتار مدیریت مالی کارکنان اداره راه و شهرسازی یزد

الهه نقلی

دانشجوی کارشناسی ارشد حسابداری، موسسه عالی امام جواد (ع)، یزد، ایران. (نویسنده مسئول).

Elahenoghli3445@gmail.com

دکتر زینب زحمتکش

استادیار گروه حسابداری، موسسه آموزش عالی امام جواد (ع)، یزد، ایران.

zahmatkesh.z@gmail.com

دکتر سهیلا شهرستانی

استادیار گروه حسابداری، موسسه آموزش عالی امام جواد (ع)، یزد، ایران.

s.shahrestani@iju.ir

چکیده

پژوهش پیشرو باهدف بررسی تأثیر مؤلفه‌های منتخب مالی، شیوه زندگی و هوش هیجانی بر رفتار مدیریت مالی کارکنان اداره راه و شهرسازی یزد، انجام پذیرفت. پژوهش از نظر ماهیت و روش، از نوع پژوهش‌های توصیفی - پیمایشی و از نظر هدف کاربردی می‌باشد. جامعه آماری پژوهش، کارمندان اداره راه و شهرسازی شهرستان یزد در سال ۱۴۰۲-۱۴۰۳ در نظر گرفته شده که تعداد ۱۳۲ نفر از طریق فرمول کوکران به‌عنوان حجم نمونه انتخاب گردید. روش نمونه‌گیری به‌صورت نمونه‌گیری در دسترس بوده و ابزار گردآوری داده‌ها پرسش‌نامه می‌باشد که برای سنجش متغیرهای سواد مالی از پرسش‌نامه تونک و همکاران (۲۰۱۲)، فناوری مالی از پرسش‌نامه، سمائی و موسوی (۱۳۹۷)، برای سنجش هوش هیجانی از پرسش‌نامه وانگ و لائو (۲۰۰۲)، برای سنجش رفتار مدیریت مالی از پرسش‌نامه دیو و شیائو (۲۰۱۱)، برای سنجش خودکارآمدی مالی از پرسش‌نامه لون (۲۰۱۱)، شیوه زندگی از پرسش‌نامه (بشارت و حبیب‌نژاد، ۱۳۸۸)، و برای سنجش متغیر درآمد از طریق سنجش سؤالات جمعیت‌شناختی استفاده شد. روایی (تحلیل عاملی تأییدی، روایی همگرا و واگرا) ابزار پژوهش، بررسی و مورد تأیید قرار گرفت و پایایی آن نیز با استفاده از آزمون ضریب آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی سنجیده شد و باتوجه به نتایج به‌دست آمده، می‌توان پایایی ابزار پژوهش را تأیید کرد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از روش‌های آمار توصیفی و استنباطی با روش حداقل مربعات جزئی، به‌وسیله نرم‌افزارهای Excel و SmartPLS انجام شد. نتایج کسب شده از این پژوهش نشان داد سواد مالی، فناوری مالی، خودکارآمدی مالی، هوش هیجانی، شیوه زندگی بر رفتار مدیریت مالی تأثیر مثبت و معنی‌داری داشته، همچنین یافته‌ها نشان داد که درآمد بر رفتار مدیریت مالی در گروه‌های مختلف درآمدی تفاوت معنی‌داری وجود ندارد.

واژگان کلیدی: مؤلفه‌های منتخب مالی، شیوه زندگی، هوش هیجانی، رفتار مدیریت مالی.

مقدمه

سواد مالی در اختیار داشتن مجموعه‌ای از مهارت‌ها و دانش است که به فرد اجازه می‌دهد با تمام منابع مالی خود تصمیمات آگاهانه و مؤثری اتخاذ کند. افزایش علاقه به امور مالی شخصی اکنون تمرکز برنامه‌های دولتی در کشورهایی از جمله استرالیا، کانادا، ژاپن، ایالات متحده و بریتانیا است. درک مفاهیم اساسی مالی به مردم این امکان را می‌دهد که بدانند چگونه در سیستم مالی حرکت کنند. افرادی که آموزش سواد مالی مناسبی دارند، تصمیمات مالی بهتری می‌گیرند و

بهتر از کسانی که چنین آموزشی ندارند، پول را مدیریت می‌کنند. سازمان همکاری اقتصادی و توسعه (OECD) یک پروژه بین‌دولتی را در سال ۲۰۰۳ باهدف ارائه راه‌هایی برای بهبود آموزش مالی و استانداردهای سواد از طریق توسعه اصول مشترک سواد مالی آغاز کرد. در مارس ۲۰۰۸، (OECD) دروازه بین‌المللی آموزش مالی را راه‌اندازی کرد که هدف آن خدمت به‌عنوان مرکز تهاتر برای برنامه‌های آموزش مالی، اطلاعات و تحقیقات در سراسر جهان است (لیونز و همکاران^۱، ۲۰۲۱).

سواد مالی توانایی درک و استفاده مؤثر از مهارت‌های مالی مختلف از جمله مدیریت مالی شخصی، بودجه‌بندی و سرمایه‌گذاری است. معنای سواد مالی پایه و اساس رابطه فرد با پول و یک سفر مادام‌العمر برای یادگیری است. هرچه زودتر شروع کنید، وضعیت بهتری خواهید داشت؛ زیرا تحصیلات کلید موفقیت در پول است (پانوز و همکاران^۲، ۲۰۲۰). تعریف دفتر پاسخگویی دولت (۲۰۱۰)، «توانایی قضاوت آگاهانه و انجام اقدامات مؤثر در مورد استفاده و مدیریت فعلی و آتی پول است. این شامل توانایی درک انتخاب‌های مالی، برنامه‌ریزی برای آینده، خرج کردن عاقلانه و مدیریت چالش‌های مرتبط با رویدادهای زندگی مانند ازدست‌دادن شغل، پس‌انداز برای بازنشستگی، یا پرداخت هزینه تحصیل کودک است» (پانوز و همکاران، ۲۰۲۰).

در نتیجه سواد مالی دارای یک نقش استراتژیک در بهبود توانایی‌های مدیریت مالی فردی است؛ اما امروزه سواد مالی به‌تنهایی کافی نمی‌باشد و افراد برای اینکه رفتارهای مالی خوبی داشته باشند، باید به توانایی‌های خود در دستیابی به اهداف تعیین شده مالی اعتقاد داشته باشند که به آن خودکارآمدی مالی می‌گویند.

خودکارآمدی مالی به‌عنوان سطح اعتماد به توانایی فرد برای برخورد با یک وضعیت مالی بدون بروز مشکل توصیف می‌شود (لاون^۳، ۲۰۱۲). خودکارآمدی مالی، نحوه مواجهه با موانع و چالش‌ها را تعیین می‌کند و بر انتخاب رفتار، تلاش و پشتکار و پیگیری اهداف مؤثر است (عبداللهی^۴، ۲۰۰۶). طبق نظریه باند ورا، خودکارآمدی نقش مهمی در سازگاری روان‌شناختی، مشکلات روانی، سلامت جسمانی و نیز راهبردهای تغییر رفتار دارد (حسین زهی و همکاران، ۱۳۹۵). خودکارآمدی از نظریه شناخت اجتماعی روان‌شناس مشهور باند ورا (۱۹۹۷)، مشتق شده است که به باورها یا قضاوت‌های فرد به توانایی‌های خود در انجام وظایف و مسئولیت‌ها اشاره دارد. این الگو به ارتباط متقابل بین رفتار، اثرات محیطی و عوامل فردی (عوامل شناختی، عاطفی و بیولوژیک) که به ادراک فرد برای توصیف کارکردهای روان‌شناختی اشاره دارد، تأکید می‌کند. باند ورا^۵ (۱۹۹۷)، مطرح می‌کند که باور افراد به خودکارآمدی خویش، بخش عمده‌ای از خودآگاهی آنان را تشکیل می‌دهد. منابع خودکارآمدی ذاتاً آگاهی‌دهنده نیستند. آنها داده‌های خام هستند که از طریق پردازش شناختی کارآمدی و تفکر انعکاسی آموخته می‌شوند؛ بنابراین، باید بین اطلاعات و دانش‌هایی که از وقایع و رویدادها کسب می‌شود و اطلاعات و معرفت‌هایی که روی خودکارآمدی اثر می‌گذارند تفاوت قایل شد. به عبارتی خودکارآمدی مالی در واقع نشان‌دهنده اعتماد فرد نسبت به توانایی خود در موقعیت‌های مختلف مالی است (میندرا و مویا^۶، ۲۰۱۷).

از طرفی دیگر؛ فناوری مالی بخشی از صنعت خدمات مالی است که در آن فناوری به طور گسترده مورد استفاده قرار می‌گیرد. کاربردهای مختلف فناوری‌های بلاک‌چین، سیستم‌های جدید مشاوره و کسب‌وکار دیجیتال، هوش مصنوعی و یادگیری ماشین، وام‌های نظیر به نظیر، تأمین مالی جمعی، و سیستم‌های پرداخت تلفن همراه نمونه‌هایی از نوآوری هستند که در فین‌تک اهمیت زیادی دارند، توسعه فین‌تک قابلیت بانک‌های تجاری را افزایش داده است، زیرا

¹ Lyons et al

² Panouz et al

³ Lavon

⁴ Abdullahi

⁵ Bondora

⁶ Mindra and Moya

فناوری‌های دیجیتال نقش مهمی در بهبود کارایی خدمات ارائه شده توسط بانک‌ها و سایر مؤسسه‌های مالی به شرکت‌های و سازمان‌ها داشته است. بانک‌ها و سایر مؤسسه‌های مالی سعی دارند هزینه‌های جذب مشتری و کنترل ریسک را به کمینه برسانند، هزینه‌های عملیاتی را کاهش دهند و کارایی را بهبود بخشند و تجربه کاربر را برای طیف وسیعی از مصرف‌کنندگان افزایش دهند که این موارد به تقاضای فزاینده برای برنامه‌های فین تک منجر می‌شود (آخرتی، ۱۳۹۹).

همچنین سازمان‌ها و شرکت‌هایی با فناوری مالی برنامه‌ریزی مالی شخصی (خصوصی)، به‌ویژه مدیریت و ارائه مالی با استفاده از نرم‌افزار یا خدمات مبتنی بر برنامه ارائه می‌دهند، مدیریت مالی شخصی مشتریان را قادر می‌سازد از راه برنامه این تصور را داشته باشند در صورتی که دارایی‌های خود را در مؤسسات مالی متنوع سپرده‌گذاری کنند یا بخواهند وام دریافت کنند، چه نتایجی در بر دارد همچنین این برنامه‌ها را یا با یکبار پرداخت می‌توان خریداری کرد یا از راه پرداخت حق عضویت سالانه از خدمات آن استفاده نمود (رمضان‌پور و روشنی، ۱۴۰۲).

در نتیجه؛ فین تک امکانات بسیاری مانند سرمایه‌گذاری، پرداخت‌ها، نقل و انتقالات و تسهیلات را در قالب مقایسه طرح‌های مالی و همچنین محصولات تسهیلات مالی ارائه می‌دهد (ریزال و همکاران، ۲۰۱۸). فناوری مالی نتیجه نوآوری سازمان‌ها مالی با به حداکثر رساندن فناوری برای تسهیل تراکنش‌های مالی عمومی است (خلیل^۱، ۲۰۲۳).

در دنیای امروز فین تک می‌تواند بر درآمد افراد تأثیر زیادی داشته باشد، درآمد به معنای پولی است که از عوامل تولید برای یک شخص یا یک ملت حاصل می‌شود، از جمله اجاره، دستمزد، سود سرمایه و سود حاصل از کارآفرینی است (کاسا و فایر^۲، ۲۰۰۷). برای کسب درآمد بدون سرمایه، افراد می‌توانند به روش‌های مختلفی مانند کسب درآمد از اینترنت، فروش محصولات یا خدمات از طریق شبکه‌های اجتماعی، تایپ کردن، روی آوردن (کاسا و فایر^۳، ۲۰۰۷).

لذا؛ می‌توان این‌طور بیان نمود که درآمد افراد با شیوه زندگی آنان ارتباط دارد. سبک زندگی یک خود انعکاس همراه با تغییرات در رفتار با تطبیق با تحولات در روند برآورده نمودن نیازهای روزانه بیان می‌شود (پولونگان و همکاران^۴، ۲۰۱۸). به‌طوری‌که می‌توان آن را به‌عنوان بیان یک شخص از خود تعریف نمود که زندگی وی را با توجه به مصرف خویش و همچنین برآورده شدن نیازها یا برآورده نمودن خواسته‌های فرد تفسیر می‌کند (سول‌ها و هار تاتی^۵، ۲۰۲۱).

از دیگر عوامل تأثیرگذار هوش هیجانی است که به مفهوم توانایی افراد در کنترل احساسات و هیجانات خود و دیگران می‌باشد. هوش هیجانی شامل پنج بعد است. بعد اول: خودآگاهی یا آگاهی از خویشتن؛ به معنی شناخت نقاط قوت و ضعف خود، انگیزه‌ها و ارزش‌ها. بعد دوم: خود تنظیمی؛ به مفهوم کنترل تکانه‌ها و انگیزه‌های لحظه‌ای و خلق خود را در وضعیت مختل‌کننده و مزاحم و یا تغییر جهت آنها. بعد سوم: انگیزش و خودانگیزی؛ به عبارتی رسیدن به اهداف و موفقیت به فرد انگیزه دهد و شکست نتواند به‌سادگی از بین‌برنده این انگیزه باشد. بعد چهارم: همدلی؛ یعنی بتوان وضعیت احساسی دیگران را درک نمود و از دریچه چشم آنها جهان را دید. در نهایت بعد پنجم: مهارت اجتماعی؛ به مفهوم ایجاد رابطه صمیمی با دیگران و سوق دادن آنها به سمت تمایلات و اهداف خود (دیفندرو فو ریچارد^۶، ۲۰۰۳).

این‌ها عواملی هستند که می‌توانند بر رفتار مدیریت مالی افراد تأثیرگذار باشند، رفتار مدیریت مالی شخصی، چگونگی واکنش فرد در زمان مواجه شدن با رخداد‌های مالی را بیان می‌کند؛ اینکه فرد در شرایط مختلف چه تصمیماتی اتخاذ کند، بر زندگی حال و آینده او و همچنین بر اقتصاد جامعه تأثیرگذار است (آقابابایی و خادمی، ۱۳۹۷). رفتار مالی و امور مالی

¹ Khalil

² Casa and Fire

³ Casa and Fire

⁴ Polongan et al

⁵ Souls and Har Tati

⁶ Diffandro Fu Richard

شخصی از جنبه‌های مهم رفتار اجتماعی هستند که هم بر زندگی شخصی فرد و هم بر اجتماع تأثیرات قابل ملاحظه‌ای می‌گذارند، بر خلاف تلاش‌های اکثریت افراد جامعه، رفاه اقتصادی و مالی در زندگی شخصی افراد کمتر دیده می‌شود؛ در بسیاری از موارد مشاهده می‌شود که افراد با درآمد یا ثروت بالا هم رضایت مالی ندارند و همیشه با مسائل مالی درگیر هستند؛ شاید بتوان ریشه‌ی این مشکل فراگیر در جوامع امروزی را ناتوانی افراد در مدیریت مسائل مالی شان جستجو نمود (رجناو همکاران^۱، ۲۰۱۱).

بنابراین، باتوجه‌به اهمیت مدیریت مالی افراد، در پژوهش حاضر به بررسی این موضوع پرداخته شده است که آیا مؤلفه‌های منتخب مالی، شیوه زندگی و هوش هیجانی بر رفتار مدیریت مالی کارکنان اداره راه و شهرسازی شهرستان یزد تأثیرگذار می‌باشد یا خیر؟ و در ادامه ابتدا اهمیت موضوع و سپس پیشینه‌ها، مدل مفهومی، فرضیات، روش تحقیق، یافته‌های تحقیق و در آخر بحث و نتیجه‌گیری و پیشنهادات بیان می‌شود.

اهمیت موضوع

در این قسمت ابتدا در مورد اهمیت موضوع تحقیق بحث شده و در ادامه پیشینه‌ها ارائه می‌گردد. از آنجایی‌که امروزه پول به مهره اصلی برای گذران امور زندگی تبدیل شده، می‌توان گفت که یکی از دغدغه‌های همیشگی افراد، توجه به امور مالی و مسائل مربوط به آن است و همچنین بسیاری از افراد، حتی با درآمدهای مشخص و بالا، درگیر مشکلات مالی بوده و نتوانسته‌اند به رشد و موفقیت مالی و سطح رفاه مدنظرشان دست یابند، زیرا از دانش و آگاهی کافی در مورد مدیریت پول، تصمیم‌گیری‌های ضروری مالی و دستیابی به ثبات مالی برخوردار نبودند. اهمیت سواد مالی از آن جهت قابل توجه است که باتکیه بر آن، افراد می‌توانند به دانش و مهارت مدیریت مؤثر پول مجهز شوند. زیرا بدون دستیابی به این مهارت، دچار بی‌سوادی مالی خواهند بود و اقدامات و تصمیماتی که در رابطه با پس‌انداز و سرمایه‌گذاری اتخاذ می‌کنند، هیچ‌گونه پایه و اساس مشخصی نخواهد داشت و دچار مشکلاتی چون عدم تطابق بودجه، هزینه‌کردن بیش از میزان درآمد، انباشت بدهی، کاهش اعتبار فرد در جامعه، قربانی‌تقلب‌های مالی شدن و سایر عواقب منفی نیز خواهند شد؛ بنابراین، برخورداری از دانش مالی، فرد را قادر می‌سازد تا امور مالی خود را به طور مؤثرتر و کارآمدتر مدیریت کند و به‌خوبی بتواند تصمیمات عمده مالی را بگیرد و با مسئولیت‌پذیری بیشتری در مورد درآمد و هزینه‌های خود تصمیم‌گیری نمایند و همچنین انضباط مالی و توانایی مالی خود را افزایش دهد.

در سال‌های اخیر، بسیاری از کشورها به طور فزاینده‌ای نگران سطح پایین سواد مالی در میان مردم خود شده‌اند. ایده اصلی این است که دنیای مالی پیچیده‌تر شده است و شهروندان عادی به دلیل آگاهی کمتر از مفاهیم اساسی مالی، قادر به تصمیم‌گیری صحیح در این دنیای مالی پیچیده نیستند و این می‌تواند منجر به اشتباهاتی در هنگام تصمیم‌گیری‌های کلیدی اقتصادی و مالی شود که آنها باید در طول زندگی خود با آن مواجه شوند. در همین حال، توسعه روزافزون سیستم‌های مالی و سیاست‌های شمول مالی، طیف گسترده‌ای از ابزارهای مالی را در دسترس عموم اعضای جامعه قرار داده است. بی‌سوادی مالی در میان افراد جوانان بیشتر از سالمندان است، به‌طور کلی این قشر جامعه از سواد مالی کمتری برخوردار هستند. اگرچه بین تحصیلات مالی و تحصیلات به‌طور کلی همبستگی مثبت وجود دارد، لیکن بین افراد با تحصیلات عالی نیز سطوح پایینی از دانش مالی وجود دارد، در سال‌های اخیر سیاست‌گذاران نیاز به آموزش مالی افراد را ضروری دانسته‌اند (لوساردی و میچل^۲، ۲۰۱۱). در نتیجه باتوجه‌به مطالب فوق می‌توان بیان نمود که مؤلفه‌های منتخب مالی شیوه زندگی و هوش هیجانی به‌احتمال زیاد می‌توانند بر رفتار مدیریت مالی تأثیرگذار باشند؛ بنابراین باتوجه‌به آنچه

¹ Rajnav colleagues

² Lusardi and Mitchell

گفته شد به نظر می‌رسد بحث در رابطه با نقش مؤلفه‌های منتخب مالی، شیوه زندگی و هوش هیجانی بر رفتار مدیریت مالی موضوع جدیدی می‌باشد که نیاز است مورد توجه محققان قرار گیرد، همچنین یافته‌های پژوهش حاضر می‌تواند به طراحی و تدوین برنامه‌های در زمینه سواد مالی و خودکارآمدی مالی کارکنان اداره راه و شهرسازی کمک زیادی نماید. لذا با توجه به اهمیت موضوع تحقیق این تحقیق باهدف بررسی تأثیر مؤلفه‌های منتخب مالی، شیوه زندگی و هوش هیجانی بر رفتار مدیریت مالی کارکنان اداره راه و شهرسازی یزد صورت گرفته است.

پیشینه‌ها

پیشینه‌های داخلی

در این قسمت، در ابتدا پیشینه‌های داخلی ارائه گردیده و سپس موارد خارجی ارائه می‌شود. درخشندی و هاشمی (۱۴۰۳)، به بررسی مروری تعامل بین هوش هیجانی، سواد مالی و تصمیم‌گیری مالی پرداختند. نتایج نشان داد که هوش هیجانی، سواد مالی و تصمیم‌گیری مالی با هم رابطه دارند. شهرستانی و همکاران (۱۴۰۲)، به بررسی تأثیر سواد مالی، استرس مالی و خودکارآمدی مالی بر سلامت مالی پرداختند. نتایج کسب شده از این پژوهش نشان داد سواد مالی و خودکارآمدی مالی بر سلامت مالی دانشجویان تأثیر مستقیم و معناداری داشته؛ ولی استرس مالی بر سلامت مالی آنان تأثیری ندارد. احمدیه و همکاران (۱۴۰۱)، به بررسی تأثیر سواد مالی، فناوری مالی و سرمایه فکری بر عملکرد در شهرداری‌ها پرداختند. یافته‌های تحقیق نشان داد سواد مالی تأثیر مثبتی بر عملکرد دارد. فناوری مالی تأثیر مثبتی بر عملکرد دارد. سرمایه فکری تأثیر مثبتی بر عملکرد دارد. دهنادی و غلامی جمکرانی (۱۴۰۱)، به بررسی تحلیلی در سیر تحول سواد مالی و رفتار مالی: یک رویکرد کتاب‌سنجی پرداختند. یافته‌ها نشان می‌دهد که سواد مالی و رفتار در طول زمان به‌عنوان یک حوزه بین‌رشته‌ای توسعه یافته است. مرادی و احمدی (۱۴۰۱)، به بررسی تأثیر سواد مالی، فناوری مالی و سرمایه فکری بر عملکرد در شهرداری ساوه پرداختند. یافته‌ها نشان داد که سواد مالی بر عملکرد تأثیر مثبت دارد. فناوری مالی بر عملکرد تأثیر مثبت دارد. سرمایه فکری بر عملکرد اثر مثبت دارد.

پیشینه‌های خارجی

پرایودا و پورواتنو^۱ (۲۰۲۴)، به بررسی نقش منبع کنترل، دانش مالی و درآمد بر رفتار مدیریت مالی: تجزیه و تحلیل PLS-SEM پرداختند. نتایج این تحقیق نشان داد که منبع کنترل با رفتار مدیریت مالی رابطه مثبت دارد. دانش مالی با رفتار مدیریت مالی رابطه مثبت دارد، درآمد شخصی با رفتار مدیریت مالی رابطه مثبت دارد. الخولده^۲ (۲۰۲۳)، به بررسی تأثیر فناوری مالی بر عملکرد مالی در شرکت‌های کوچک و متوسط اردن: نقش رضایت مالی پرداختند. نتایج این مطالعه نشان می‌دهد که پذیرش فین‌تک بر عملکرد مالی تأثیر می‌گذارد، درحالی‌که رضایت مالی رابطه بین پذیرش فین‌تک و عملکرد مالی را واسطه می‌کند. این مطالعه همچنین نشان داد که رضایت مالی دارای یک تأثیر قابل توجهی بر عملکرد مالی دارد و نشان می‌دهد که مشتریانی که از خودراضی هستند وضعیت مالی احتمال بیشتری برای دستیابی به عملکرد مالی بهتر دارد.

¹ Prayuda and Purvanto

² Al Khaldeh

کانستانس جی و همکاران^۱ (۲۰۲۳)، به بررسی اثرات سواد مالی، خودکارآمدی، و استرس مالی بر رفتار اعتباری پرخطر نسل Z پرداختند. نتایج نشان داد که سواد مالی نسل Z با خودکارآمدی مالی رابطه مثبت معناداری دارد، خودکارآمدی مالی نسل Z با رفتار اعتباری پرخطر و سواد مالی نسل رابطه منفی معناداری ندارد. نسل Z رابطه منفی معناداری با رفتار اعتباری پرخطر دارد، خودکارآمدی مالی رابطه بین سواد مالی و رفتار اعتباری پرخطر را واسطه نمی‌کند و همچنین استرس مالی رابطه بین سواد مالی و رفتار اعتباری پرخطر را تعدیل نمی‌کند.

نازا و همکاران^۲ (۲۰۲۲)، به بررسی تلاش برای بهبود رفتار مدیریت مالی دانشجویان از طریق سبک زندگی و دانش مالی و نگرش مالی پرداختند. نتایج نشان داد که سبک زندگی به طور جزئی یا مشترک، دانش مالی و نگرش مالی بر رفتار مدیریت مالی در دانشجویان تأثیر مثبت و معناداری دارد. با این حال، متغیر با قوی ترین ارزش معناداری در تأثیرگذاری بر رفتار مدیریت مالی در دانشجویان نگرش مالی است.

حمید و همکاران^۳ (۲۰۲۰)، به بررسی تأثیر فناوری مالی، جمعیت‌شناسی و سواد مالی بر رفتار مدیریت مالی در سن تولید در سورابایا، اندونزی پرداختند. نتایج پژوهش نشان داد که متغیرهای دموگرافیک بر حسب جنس، درآمد و سن تأثیر بر رفتار مدیریت مالی در سن جمعیت مولد در سورابایا مشخص نشد. در حالی که فناوری مالی و سواد مالی تأثیر مثبت و معناداری بر رفتار مدیریت مالی در جمعیت سن بهره‌وری داشته‌اند.

اهداف تحقیق

با توجه به مبانی نظری مطروحه و پیشینه تجربی تحقیق، این پژوهش دارای اهداف اصلی و فرعی به شرح ذیل می‌باشد:

- ✓ بررسی تأثیر مولفه‌های منتخب مالی بر رفتار مدیریت مالی.
- ✓ بررسی تأثیر سواد مالی بر رفتار مدیریت مالی.
- ✓ بررسی تأثیر فناوری مالی بر رفتار مدیریت مالی.
- ✓ بررسی تأثیر خودکارآمدی مالی بر رفتار مدیریت مالی.
- ✓ بررسی تأثیر درآمد بر رفتار مدیریت مالی.
- ✓ بررسی تأثیر هوش هیجانی بر رفتار مدیریت مالی.
- ✓ بررسی تأثیر شیوه زندگی بر رفتار مدیریت مالی.

فرضیه‌های تحقیق

با توجه به مبانی نظری و اهداف تحقیق، فرضیه تحقیق به صورت ذیل تدوین می‌شود:

- ✓ مولفه‌های منتخب مالی بر رفتار مدیریت مالی تأثیر معنی‌داری دارد.

¹ Constance Jay et al

² Naza et al

³ Hamid et al

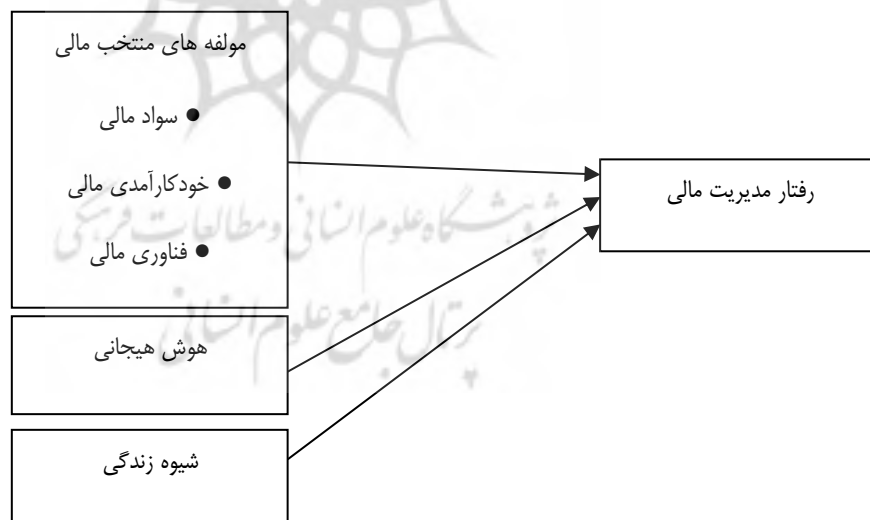
- ✓ سواد مالی بر رفتار مدیریت مالی تاثیر معنی داری دارد.
- ✓ فناوری مالی بر رفتار مدیریت مالی تاثیر معنی داری دارد.
- ✓ خودکارآمدی مالی بر رفتار مدیریت مالی تاثیر معنی داری دارد.
- ✓ درآمد بر رفتار مدیریت مالی تاثیر معنی داری دارد.
- ✓ هوش هیجانی بر رفتار مدیریت مالی تاثیر معنی داری دارد.
- ✓ شیوه زندگی بر رفتار مدیریت مالی تاثیر معنی داری دارد.

روش تحقیق

این تحقیق از نظر هدف، کاربردی و از جهت نوع مطالعه کیفی و باتوجه به فرایند از نوع کمی به شمار می رود. همچنین به لحاظ روش تحقیق از نوع تحقیقات پیمایشی و از نظر تحلیلی از نوع همبستگی می باشد و از دو روش کتابخانه ای و میدانی برای جمع‌آوری اطلاعات بهره گرفته است که از روش کتابخانه ای برای جمع‌آوری اطلاعات مربوط به ادبیات و پیشینه تحقیق و از روش میدانی برای توزیع پرسش‌نامه در بین نمونه آماری استفاده شده است. جامعه آماری تحقیق حاضر جامعه آماری پژوهش متشکل از کارمندان اداره راه و شهرسازی شهرستان یزد در سال ۱۴۰۲ تا ۱۴۰۳ هستند که تعداد آنها بر اساس آمار دریافتی برابر با ۲۰۰ کارمند است. در این مطالعه برای محاسبه حجم نمونه از فرمول کوکران استفاده و نمونه‌ای به حجم ۱۳۲ نفر انتخاب شد.

مدل مفهومی

با توجه به مبانی نظری و فرضیات تحقیق، مدل مفهومی پیشنهادی تحقیق به شرح زیر ارائه می شود.

شکل (۱): مدل مفهومی پیشنهادی تحقیق

یافته ها تحقیق

آمار توصیفی

در این قسمت هدف آن است که زمینه آشنایی با پاسخگویان در نمونه مورد مطالعه از نظر متغیرهایی همچون سن، جنسیت، وضعیت تأهل، میزان تحصیلات و میزان سابقه کار فراهم شود؛ بنابراین قبل از بررسی ارتباط میان متغیرها و

نتایج آزمون فرضیات، به بیان نتایج حاصل از بررسی خصوصیات نمونه و نتایج توصیفی سؤالات پرسشنامه که توسط نرم افزار Excel صورت گرفته است، پرداخته می شود. نتایج تحلیل های انجام شده بر روی نمونه مورد بررسی در جدول های زیر ارائه گردیده است.

اهم موضوعاتی در این قسمت مورد تحلیل توصیفی قرار گرفته اند، عبارت اند از:

- ✓ بررسی از نظر سن پاسخ دهندگان
- ✓ بررسی از نظر جنسیت پاسخ دهندگان
- ✓ بررسی از نظر وضعیت تأهل پاسخ دهندگان
- ✓ بررسی از نظر تحصیلات پاسخ دهندگان
- ✓ بررسی از نظر میزان سابقه کار پاسخ دهندگان
- ✓ بررسی از نظر میزان درآمد پاسخ دهندگان

جدول (۱): خلاصه نتایج توصیفی

متغیر	دامنه	فراوانی	درصد فراوانی
سن	زیر ۲۰ سال	۷	۳,۵
	۲۱ تا ۳۰ سال	۳۴	۱۷
	۳۱ تا ۴۰ سال	۸۱	۴۰,۵
	۴۱ تا ۵۰ سال	۷۰	۳۵
	بالای ۵۰ سال	۸	۴
	جمع	۲۰۰	۱۰۰,۰
جنسیت	مرد	۱۱۶	۵۸
	زن	۸۴	۴۲
	جمع	۲۰۰	۱۰۰,۰
وضعیت تأهل	مجرد	۴۴	۲۲
	متاهل	۱۵۶	۷۸
	جمع	۲۰۰	۱۰۰,۰
تحصیلات	دیپلم و زیر دیپلم	۸	۴
	کاردانی	۳۷	۱۸,۵
	کارشناسی	۹۳	۴۶,۵
	کارشناسی ارشد	۶۲	۳۱
	جمع	۲۰۰	۱۰۰,۰
میزان سابقه کار	کمتر از ۵ سال	۲۴	۱۲
	۶ تا ۱۰ سال	۳۷	۱۸,۵
	۱۱ تا ۲۰ سال	۸۶	۴۳
	۲۱ تا ۳۰ سال	۴۷	۲۳,۵
	بالای ۳۱ سال	۶	۳
	جمع	۲۰۰	۱۰۰,۰
میزان درآمد	کمتر از ۱۰ میلیون تومان	۱۰	۵
	۱۱ تا ۱۵ میلیون تومان	۷۹	۳۹,۵
	۱۶ تا ۲۰ میلیون تومان	۸۱	۴۰,۵

۱۵	۳۰	بالای ۲۱ میلیون تومان
۱۰۰,۰	۲۰۰	جمع

آمار استنباطی

تحلیل‌های استنباطی در این پژوهش در قالب شش بخش: آزمون مدل بیرونی (مدل اندازه‌گیری)، آزمون‌های سنجش پایایی، آزمون‌های سنجش روایی، آزمون مدل درونی (مدل ساختاری)، ارزیابی برازش و کیفیت مدل و آزمون فرضیه‌های پژوهش به ترتیب به صورت زیر آمده است:

آزمون مدل بیرونی (مدل اندازه‌گیری)

در روش‌شناسی مدل معادلات ساختاری، ابتدایه‌ساکن لازم است تا روایی سازه مورد مطالعه قرار گرفته تا مشخص شود گویه‌های انتخاب شده برای اندازه‌گیری متغیرهای مورد نظر خود از دقت لازم برخوردار هستند. برای این منظور از تحلیل عاملی تأییدی (CFA)، استفاده می‌شود. به این شکل که بار عاملی هر گویه با متغیر خود دارای مقدار t بالاتر از $1/96$ و مقادیر P کوچک‌تر از $0/05$ باشد. در این صورت این گویه از دقت لازم برای اندازه‌گیری آن سازه یا متغیر مکنون برخوردار است در جدول ۲ مقادیر بار عاملی برای گویه‌های هر متغیر آورده شده است.

جدول (۲): نتایج بررسی مقادیر بار عاملی سؤالات برای متغیرهای پژوهش

مقادیر P	آماره t	بار عاملی	گویه	متغیر
۰/۰۰۰	۲۲/۱۶۷	۰/۷۸۹	EQ۱	هوش هیجانی
۰/۰۰۰	۳۷/۳۳۰	۰/۸۶۰	EQ۲	
۰/۰۰۰	۳۰/۵۳۳	۰/۸۳۴	EQ۳	
۰/۰۰۰	۲۳/۵۶۵	۰/۸۰۳	EQ۴	
۰/۰۰۰	۳۷/۴۱۳	۰/۸۵۱	EQ۵	
۰/۰۰۰	۲۹/۳۸۷	۰/۸۲۴	EQ۶	
۰/۰۰۰	۳۲/۲۷۲	۰/۸۳۹	EQ۷	
۰/۰۰۰	۴۸/۶۸۵	۰/۸۷۹	EQ۸	
۰/۰۰۰	۵۰/۵۰۳	۰/۸۷۶	EQ۹	
۰/۰۰۰	۲۳/۱۱۲	۰/۷۸۸	EQ۱۰	
۰/۰۰۰	۳۲/۰۲۴	۰/۸۴۵	EQ۱۱	
۰/۰۰۰	۲۲/۱۰۸	۰/۷۷۷	EQ۱۲	
۰/۰۰۰	۳۳/۶۸۱	۰/۸۴۲	EQ۱۳	
۰/۰۰۰	۲۶/۰۰۲	۰/۸۱۱	EQ۱۴	
۰/۰۰۰	۳۰/۸۵۸	۰/۸۱۶	EQ۱۵	
۰/۰۰۰	۳۱/۳۲۹	۰/۸۳۰	EQ۱۶	
۰/۰۰۰	۲۸/۶۴۹	۰/۸۲۳	FB۱	رفتار مدیریت مالی
۰/۰۰۰	۴۶/۶۲۰	۰/۸۷۳	FB۲	
۰/۰۰۰	۴۷/۱۲۷	۰/۸۷۹	FB۳	
۰/۰۰۰	۵۴/۹۳۰	۰/۸۶۲	FB۴	
۰/۰۰۰	۳۱/۹۸۸	۰/۸۳۷	FB۵	
۰/۰۰۰	۳۳/۹۱۰	۰/۸۵۱	FB۶	

./...	۱۴/۲۳۹	./۷۱۵	FB۷	سواد مالی
./...	۱۸/۰۶۷	./۷۶۶	FB۸	
./...	۳۷/۰۶۸	./۸۴۲	FL۱	
./...	۴۰/۷۸۸	./۸۷۵	FL۲	
./...	۶۶/۶۱۱	./۹۰۹	FL۳	فناوری مالی
./...	۲۹/۵۳۸	./۸۲۸	FL۴	
./...	۲۰/۴۵۸	./۷۵۸	FT۱	
./...	۲۵/۱۳۶	./۷۹۹	FT۲	
./...	۲۷/۷۷۹	./۸۰۳	FT۳	
./...	۲۲/۸۸۲	./۷۸۶	FT۴	
./...	۴۵/۱۲۵	./۸۵۴	FT۵	
./...	۲۸/۹۳۶	./۸۰۶	FT۶	
./...	۲۶/۶۰۴	./۸۰۷	FT۷	
./...	۲۱/۲۸۵	./۷۵۸	FT۸	
./...	۲۸/۵۰۰	./۸۱۰	FT۹	
./...	۳۷/۵۹۹	./۸۴۴	FT۱۰	
./...	۳۳/۰۰۱	./۸۲۷	FT۱۱	
./...	۲۹/۷۲۳	./۸۲۴	FT۱۲	
./...	۱۸/۱۵۳	./۷۲۵	FT۱۳	
./...	۲۲/۴۳۷	./۷۴۶	FT۱۴	
		۱/۰۰۰	LS	شیوه زندگی
./...	۲۵/۸۹۴	./۸۱۰	SF۱	خودکارآمدی مالی
./...	۲۶/۴۰۷	./۸۲۳	SF۲	
./...	۳۳/۲۳۷	./۸۳۹	SF۳	
./...	۲۹/۹۲۵	./۸۳۷	SF۴	
./...	۵۲/۷۴۴	./۸۸۷	SF۵	
./...	۴۵/۱۴۹	./۸۵۸	SF۶	

همگی گویه ها دارای آماره t بزرگتر از مقدار ۱/۹۶ و سطح معناداری کمتر از ۰/۰۵ بودند لذا با تمام گویه ها تحلیل داده ها آغاز و به بررسی مدل پرداخته می شود. از طرفی بر اساس بارهای عاملی، شاخصی که بیشترین بار عاملی را داشته باشد، در اندازه گیری متغیر مربوطه سهم بیشتری دارد و شاخصی که ضرایب کوچکتری داشته باشد سهم کمتری رو در اندازه گیری سازه مربوطه ایفا می کند.

آزمون سنجش پایایی

نتایج آزمون پایایی به سه رو: ضرایب آلفای کرونباخ، rho_A و پایایی مرکب در جدول زیر نشان داده شده است. در مدل اندازه گیری، هماهنگی درونی مدل یا میزان پایایی، با محاسبه پایایی مرکب ۱ سنجیده می شود که این شاخص برای همه متغیرها از شاخص معیار ۰/۷ بزرگتر شده است. همچنین مقداری آلفای کرونباخ و rho_A بالاتر از ۰/۷ نشانگر پایایی قابل قبول می باشد. بنابراین پایایی مدل اندازه گیری مورد تأیید قرار گرفته است.

¹ Composite reliability

جدول (۳): مقادیر شاخص‌های سنجش پایایی

متغیر	آلفای کرونباخ (>۰,۷)	ضریب Rho (>۰,۷)	پایایی ترکیبی (>۰,۷)
خودکارآمدی مالی	۰/۹۱۸	۰/۹۱۹	۰/۹۳۶
رفتار مدیریت مالی	۰/۹۳۳	۰/۹۳۵	۰/۹۴۵
سواد مالی	۰/۸۸۶	۰/۸۸۶	۰/۹۲۱
شیوه زندگی	۱/۰۰۰	۱/۰۰۰	۱/۰۰۰
فناوری مالی	۰/۹۵۶	۰/۹۵۷	۰/۹۶۱
هوش هیجانی	۰/۹۷۰	۰/۹۷۰	۰/۹۷۲

آزمون سنجش روایی

به منظور بررسی مدل‌های اندازه‌گیری از دو جنبه روایی همگرا و روایی واگرا در ادامه پرداخته می‌شود. در ادامه نتایج آزمون‌های AVE، بار عاملی، بارهای عاملی متقاطع، روش فورنل و لارکر و شاخص HTMT تحلیل شده است.

روایی همگرا

میانگین واریانس استخراج شده

روایی همگرا که به بررسی میزان همبستگی هر سازه با سؤالات (شاخص‌ها) خود می‌پردازد که هرچه این همبستگی بیشتر باشد، برازش نیز بیشتر است. فورنل و لارکر (۱۹۸۱)، معیار میانگین واریانس استخراج شده (AVE) را برای سنجش روایی همگرا معرفی کرده و اظهار داشتند که مقدار عدد بحرانی ۰,۵ می‌باشد. در جدول زیر مقدار این ضریب برای هر یک از سازه‌ها ارائه شده است. از آنجاکه مقدار AVE برای همه متغیرها بالاتر از ۰,۵ می‌باشد؛ بنابراین روایی همگرا مدل اندازه‌گیری در این آزمون مورد تأیید قرار گرفته است.

جدول (۴): مقادیر میانگین استخراج شده (AVE)

متغیر	میانگین واریانس استخراج شده (AVE) (>۰,۵)
خودکارآمدی مالی	۰/۷۱۰
رفتار مدیریت مالی	۰/۶۸۵
سواد مالی	۰/۷۴۶
شیوه زندگی	۱/۰۰۰
فناوری مالی	۰/۶۳۶
هوش هیجانی	۰/۶۸۸

روایی واگرا

روایی واگرا از سه طریق بارهای عاملی متقاطع، فورنل و لارکر و شاخص HTMT سنجیده می‌شود. در ادامه به بررسی هر یک از این شاخص‌ها پرداخته شده است.

بار عاملی متقاطع

چنانچه در جدول زیر مشاهده می‌شود، مقدار بارعاملی هر سوال در متغیر خودش بیشتر از سایر متغیرها می‌باشد، بنابراین آزمون بار تقاطعی مورد تأیید است.

جدول (۵): روش بارهای عاملی متقاطع

هوش هیجانی	فناوری مالی	شیوه زندگی	سواد مالی	رفتار مدیریت مالی	خودکارآمدی مالی	گویه
۰/۷۸۹	۰/۶۵۱	۰/۲۳۵	۰/۷۹۵	۰/۷۶۰	۰/۸۰۹	EQ۱
۰/۷۸۸	۰/۶۷۹	۰/۳۰۵	۰/۷۱۷	۰/۷۳۲	۰/۷۳۵	EQ۱۰
۰/۸۴۵	۰/۸۱۶	۰/۳۲۶	۰/۷۸۵	۰/۷۸۲	۰/۸۳۴	EQ۱۱
۰/۷۷۷	۰/۶۹۹	۰/۱۷۸	۰/۷۰۳	۰/۶۹۳	۰/۷۵۷	EQ۱۲
۰/۸۴۲	۰/۷۷۰	۰/۲۶۵	۰/۷۶۵	۰/۸۱۵	۰/۸۸۴	EQ۱۳
۰/۸۱۱	۰/۷۹۵	۰/۱۵۸	۰/۶۸۹	۰/۷۳۳	۰/۷۷۱	EQ۱۴
۰/۸۱۶	۰/۷۶۸	۰/۲۷۶	۰/۸۰۰	۰/۸۱۳	۰/۸۵۵	EQ۱۵
۰/۸۳۰	۰/۷۹۵	۰/۱۶۷	۰/۷۶۸	۰/۷۶۶	۰/۸۴۶	EQ۱۶
۰/۸۶۰	۰/۸۱۱	۰/۱۸۱	۰/۷۷۵	۰/۸۲۲	۰/۸۱۱	EQ۲
۰/۸۳۴	۰/۷۵۸	۰/۲۱۵	۰/۷۵۷	۰/۸۰۶	۰/۷۶۰	EQ۳
۰/۸۰۳	۰/۷۰۸	۰/۱۵۶	۰/۷۸۰	۰/۷۳۵	۰/۸۲۳	EQ۴
۰/۸۵۱	۰/۷۵۵	۰/۳۰۲	۰/۸۰۲	۰/۸۱۳	۰/۷۹۹	EQ۵
۰/۸۲۴	۰/۷۲۰	۰/۲۴۴	۰/۶۸۶	۰/۷۵۱	۰/۷۳۷	EQ۶
۰/۸۳۹	۰/۷۹۶	۰/۱۶۹	۰/۷۸۳	۰/۷۶۶	۰/۸۳۹	EQ۷
۰/۸۷۹	۰/۷۷۰	۰/۱۶۵	۰/۷۷۰	۰/۸۱۰	۰/۸۲۲	EQ۸
۰/۸۷۶	۰/۸۱۲	۰/۱۶۵	۰/۸۴۵	۰/۸۰۰	۰/۸۴۳	EQ۹
۰/۷۵۸	۰/۷۹۹	۰/۱۷۵	۰/۷۴۲	۰/۸۲۳	۰/۷۸۲	FB۱
۰/۷۹۵	۰/۷۴۰	۰/۲۴۶	۰/۸۱۰	۰/۸۷۳	۰/۷۹۶	FB۲
۰/۸۰۴	۰/۷۳۸	۰/۳۳۰	۰/۷۸۸	۰/۸۷۹	۰/۷۵۰	FB۳
۰/۸۴۴	۰/۷۰۸	۰/۴۳۵	۰/۸۲۴	۰/۸۶۲	۰/۸۴۹	FB۴
۰/۸۰۰	۰/۷۵۱	۰/۲۸۳	۰/۷۸۶	۰/۸۳۷	۰/۸۰۸	FB۵
۰/۷۸۶	۰/۷۳۷	۰/۱۸۹	۰/۷۳۲	۰/۸۵۱	۰/۷۴۵	FB۶
۰/۷۰۱	۰/۶۵۲	۰/۳۱۱	۰/۷۳۹	۰/۷۱۵	۰/۶۷۵	FB۷
۰/۶۸۱	۰/۶۳۴	۰/۱۳۹	۰/۷۷۴	۰/۷۶۶	۰/۶۸۱	FB۸
۰/۷۶۵	۰/۶۸۹	۰/۲۵۶	۰/۸۴۲	۰/۸۲۸	۰/۷۴۷	FL۱
۰/۸۳۲	۰/۷۵۶	۰/۲۸۲	۰/۸۷۵	۰/۷۹۳	۰/۸۱۸	FL۲
۰/۷۷۹	۰/۷۳۶	۰/۲۲۴	۰/۹۰۹	۰/۸۱۲	۰/۷۹۶	FL۳
۰/۸۰۸	۰/۷۳۲	۰/۲۰۶	۰/۸۲۸	۰/۸۰۰	۰/۸۵۰	FL۴
۰/۷۰۲	۰/۷۵۸	۰/۰۸۵	۰/۶۳۲	۰/۶۴۱	۰/۶۴۴	FT۱
۰/۷۸۰	۰/۸۴۴	۰/۱۳۷	۰/۶۷۷	۰/۷۳۵	۰/۷۴۵	FT۱۰
۰/۷۹۳	۰/۸۲۷	۰/۱۹۸	۰/۷۶۶	۰/۷۸۳	۰/۷۸۹	FT۱۱
۰/۷۳۳	۰/۸۲۴	۰/۱۳۳	۰/۷۴۲	۰/۷۱۷	۰/۷۳۴	FT۱۲
۰/۶۱۷	۰/۷۲۵	۰/۱۴۳	۰/۶۱۱	۰/۵۹۸	۰/۶۴۲	FT۱۳
۰/۷۱۸	۰/۷۴۶	۰/۲۱۹	۰/۶۹۹	۰/۷۱۸	۰/۷۱۵	FT۱۴
۰/۶۸۳	۰/۷۹۹	۰/۱۳۱	۰/۵۶۶	۰/۶۴۸	۰/۶۷۷	FT۲
۰/۷۸۹	۰/۸۰۳	۰/۱۸۱	۰/۷۲۷	۰/۷۲۱	۰/۷۵۵	FT۳
۰/۶۶۷	۰/۷۸۶	۰/۱۵۰	۰/۵۹۳	۰/۶۰۱	۰/۶۶۶	FT۴

۰/۷۶۴	۰/۸۵۴	۰/۰۸۷	۰/۶۷۵	۰/۷۳۰	۰/۷۳۲	FT۵
۰/۷۰۵	۰/۸۰۶	۰/۰۹۱	۰/۶۱۸	۰/۶۶۰	۰/۶۶۰	FT۶
۰/۷۴۰	۰/۸۰۷	۰/۰۶۰	۰/۶۶۵	۰/۷۲۲	۰/۶۸۶	FT۷
۰/۶۷۳	۰/۷۵۸	۰/۰۱۹	۰/۶۴۵	۰/۶۳۸	۰/۶۹۵	FT۸
۰/۷۸۲	۰/۸۱۰	۰/۱۷۴	۰/۷۵۱	۰/۷۵۵	۰/۷۸۰	FT۹
۰/۲۶۵	۰/۱۶۴	۱/۰۰۰	۰/۲۸۰	۰/۳۲۲	۰/۲۸۳	LS
۰/۷۸۹	۰/۶۵۱	۰/۲۳۸	۰/۷۹۳	۰/۷۶۰	۰/۸۱۰	SF۱
۰/۸۰۳	۰/۷۰۸	۰/۱۵۶	۰/۷۸۰	۰/۷۳۵	۰/۸۲۳	SF۲
۰/۸۳۹	۰/۷۹۵	۰/۱۶۸	۰/۷۸۴	۰/۷۶۵	۰/۸۳۹	SF۳
۰/۸۴۴	۰/۸۱۳	۰/۳۲۹	۰/۷۸۵	۰/۷۸۰	۰/۸۳۷	SF۴
۰/۸۴۰	۰/۷۶۹	۰/۲۶۷	۰/۷۶۸	۰/۸۱۳	۰/۸۸۷	SF۵
۰/۸۱۳	۰/۷۶۹	۰/۲۶۷	۰/۷۹۱	۰/۸۰۳	۰/۸۵۸	SF۶

روش فورنل و لارکر

در جدول ۶ مقادیر ماتریس فورنل و لارکر مشخص شده است و چون در همه موارد مجذور واریانس استخراجی داده ها (قدر اصلی ماتریس) از اعداد پایین خود بیشتر است؛ روایی و اگرایی مدل تأیید می‌شود.

جدول (۶): روایی و اگرایی بر اساس معیار فورنل و لارکر

	خودکارآمدی مالی	رفتار مدیریت مالی	سواد مالی	شیوه زندگی	فناوری مالی	هوش هیجانی
خودکارآمدی مالی	۰/۸۴۳					
رفتار مدیریت مالی	۰/۸۲۲	۰/۸۲۸				
سواد مالی	۰/۸۲۹	۰/۶۳۷	۰/۸۶۴			
شیوه زندگی	۰/۲۸۳	۰/۳۲۲	۰/۲۸۰	۱/۰۰۰		
فناوری مالی	۰/۵۱۲	۰/۶۰۱	۰/۶۴۳	۰/۱۶۴	۰/۷۹۷	
هوش هیجانی	۰/۸۲۵	۰/۳۳۴	۰/۳۲۲	۰/۲۶۵	۰/۴۱۳	۰/۸۳۰

مقدار جذر واریانس استخراجی داده‌ها (AVE) متغیرهای مکنون در پژوهش حاضر که در خانه‌های موجود در قطر اصلی ماتریس قرار گرفته‌اند، از مقدار همبستگی میان آن‌ها که در خانه‌های زیرین و چپ قطر اصلی ترتیب داده شده‌اند، بیشتر است. از این رو می‌توان اظهار داشت که در پژوهش حاضر، سازه‌ها (متغیرهای مکنون) در مدل تعامل بیشتری با شاخص‌های خود دارند تا با سازه‌های دیگر و این به آن معنی است که روایی و اگرایی مدل در حد مناسبی است.

آزمون مدل درونی (مدل ساختاری)

آزمون اثرات مستقیم

در قالب مدل درونی فرضیات مورد بررسی قرار گرفتند و مسیر مدل ساختاری ارزیابی شد. هر مسیر متناظر با یکی از فرضیات مدل است. آزمون هر فرضیه از طریق بررسی علامت، اندازه و معناداری آماری ضریب مسیر (بتا) بین هر متغیر مکنون با متغیر وابسته است. هراندازه این ضریب مسیر بالاتر باشد تأثیر پیش‌بینی‌کننده متغیر مکنون نسبت به متغیر وابسته بیشتر خواهد بود. با در نظر گرفتن نتایج بررسی روابط بین متغیرهای مستقل و وابسته با استفاده از ضریب مربوط می‌توان به بررسی معنی‌داری اثرات بین متغیرهای پژوهش پرداخت. به منظور بررسی معنی‌داری ضریب مسیر یا همان بتا

باید معناداری مقدار t-value برای هر ضریب مسیر موردتوجه قرار گیرد، از همین رو از روش بوت استرپینگ^۱ استفاده شد.

جدول (۷): اثرات مستقیم نقش متغیرهای پژوهش در مدل اصلی

مسیر	ضریب مسیر	خطای استاندارد	آماره t	مقادیر P
خودکارآمدی مالی -> رفتار مدیریت مالی	۰/۱۳۸	۰/۰۶۳	۲/۲۰۴	۰/۰۲۸
سواد مالی -> رفتار مدیریت مالی	۰/۵۱۱	۰/۰۵۰	۱۰/۱۸۸	۰/۰۰۰
شیوه زندگی -> رفتار مدیریت مالی	۰/۰۷۶	۰/۰۱۱	۷/۱۱۶	۰/۰۰۰
فناوری مالی -> رفتار مدیریت مالی	۰/۱۳۹	۰/۰۳۳	۴/۱۵۳	۰/۰۰۰
هوش هیجانی -> رفتار مدیریت مالی	۰/۴۵۲	۰/۰۷۶	۵/۹۱۷	۰/۰۰۰

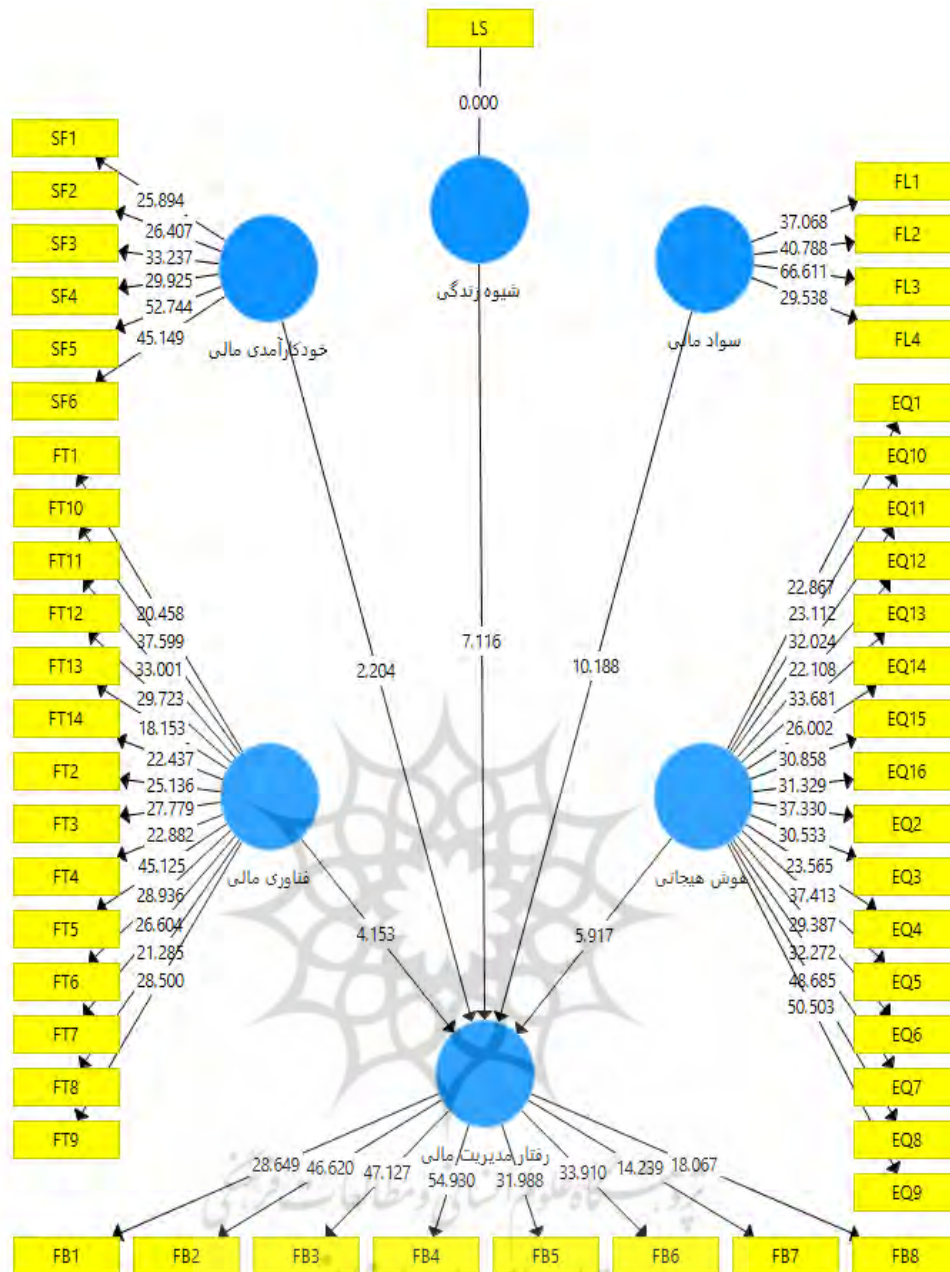
باتوجه به مقدار آماره t و مقادیر P برای کلیه مسیرها، آماره t بزرگتر از ۱/۹۶ و مقادیر P کوچکتر از ۰/۰۵ می باشد که نشان می دهد در سطح اطمینان ۹۵٪ همه مسیرها، تأثیر معنادار داشته است.

خروجی های مدل اصلی (ضرایب مسیر و آماره t)

با استفاده از مدل درونی می توان به بررسی فرضیه ها پرداخت. با مقایسه مقدار t محاسبه شده برای ضریب هر مسیر می توان به تأیید یا رد فرضیه پژوهش پرداخت. بدین سان اگر مقدار قدرمطلق آماره t بزرگتر از ۱/۹۶ گردد، در سطح اطمینان ۹۵٪ و در صورتی که مقدار آماره t بیشتر از ۲/۵۸ گردد، ضریب مسیر در سطح اطمینان ۹۹٪ معنادار است. نتایج آزمون مدل مفهومی تحقیق در حالت معناداری ضرایب در شکل زیر نشان داده شده است.

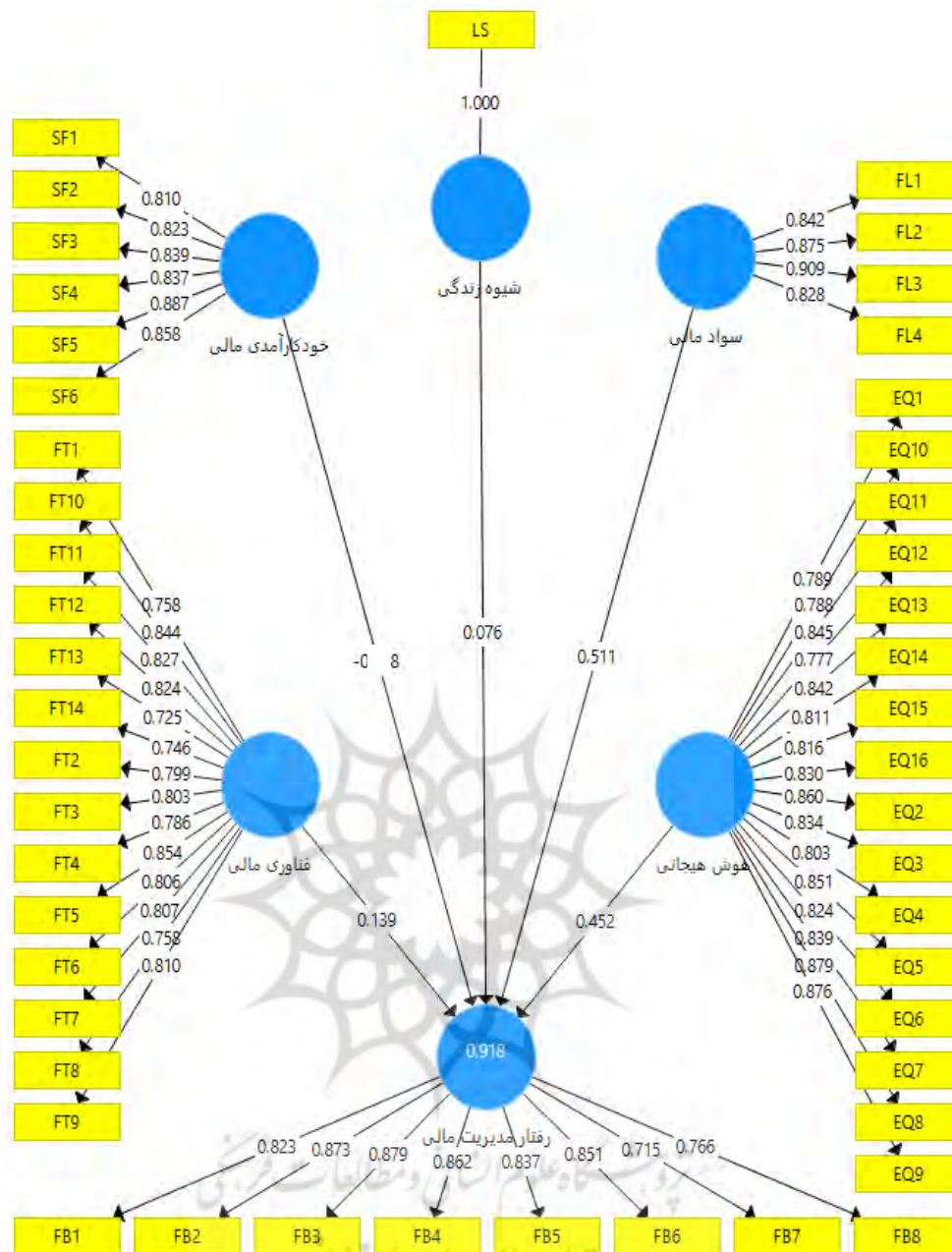

¹ Bootstrapping

شکل (۲): مدل اصلی در حالت اعداد معناداری (t_value)

اعداد موجود بر روی مسیرها نشانگر مقدار t -value برای هر مسیر می باشد. برای بررسی معنادار بودن ضرایب مسیر لازم است تا مقدار t هر مسیر بالاتر از $1/96$ شود. در این تحلیل مقدار آماره t برای کلیه مسیرها، بالاتر از $1/96$ بوده و در نتیجه در سطح اطمینان ۹۵٪ معنادار می باشند.

شکل (۳): مدل اصلی در حالت ضرایب مسیر

اعداد نوشته شده بر روی خطوط در واقع ضرایب بتا حاصل از معادله رگرسیون میان متغیرها است که همان ضریب مسیر است. اعداد داخل هر دایره نشان دهنده مقدار ضریب تعیین R^2 مدل است که متغیرهای پیش بین آن از طریق فلش به آن دایره وارد شده اند. ضریب تعیین برای متغیر رفتار مدیریت مالی مقدار 0.918 برآورد شده و نشان می دهد که متغیرهای سواد مالی، خودکارآمدی مالی، فناوری مالی، هیجانی و شیوه زندگی روی هم رفته توانسته اند 91% از تغییرات رفتار مدیریت مالی را توضیح دهند. با توجه به مقدار ضریب استاندارد و آماره t می توان گفت متغیرهای مذکور تأثیر معناداری داشته اند.

ارزیابی برازش و کیفیت مدل

به منظور بررسی قدرت پیش بینی متغیرهای وابسته در مدل از آزمون های R^2 ، F^2 و Q^2 استفاده شده است. برای سنجش برازش کلی مدل از بین شاخص ها، شاخص های نیکویی برازش (GOF) بررسی شده است.

ضریب تعیین R^2

ضریب تعیین R^2 معیاری است که بیانگر میزان تغییرات هر یک از متغیرهای وابسته مدل است که به وسیله متغیرهای مستقل تبیین می‌شود. مقدار R^2 تنها برای متغیرهای درون‌زای مدل ارائه می‌شود و در مورد سازه‌های برون‌زا مقدار آن برابر صفر است. هرچه مقدار R^2 مربوط به سازه‌های درون‌زای مدل بیشتر باشد، نشان از برازش بهتر مدل است. سه مقدار ۰،۱۹، ۰،۳۳ و ۰،۶۷ به عنوان مقادیر ضعیف، متوسط و قوی برای ضریب تعیین معرفی شده است.

جدول (۸): ضریب تعیین R^2

سازه	R2
رفتار مدیریت مالی	۰/۹۱۸

همان‌طور که در جدول ۸ مشاهده می‌شود متغیر رفتار مدیریت مالی با مقدار ضریب تعیین ۰،۹۱۸ دارای قدرت تبیین‌پذیری قوی می‌باشد.

شاخص اندازه تأثیر (F^2)

شاخص اندازه اثر دیگر شاخص برازش مدل است و برای متغیرهای مستقل برون‌زا مصداق دارد. شاخص F^2 برای یک متغیر مستقل، میزان تغییرات در برآورد متغیر وابسته را زمانی که اثر آن متغیر حذف شود را نشان می‌دهد. به عبارتی دیگر مقدار F^2 سهم متغیر مستقل در ضریب تعیین یک سازه درون‌زا را نشان می‌دهد. در مقادیر کمتر ۰/۰۲ سهم مستقل در وابسته کم، مقادیر بین ۰/۰۲ تا ۰/۱۵ ضعیف، مقادیر بین ۰/۱۵ تا ۰/۲۵ قابل قبول و مقادیر بالاتر از ۰/۲۵ سهم مستقل در وابسته قوی ارزیابی می‌شود. چنانچه در جدول ۹ مشاهده می‌شود. اندازه تأثیر برای تمام مسیرها قوی می‌باشد.

جدول (۹): اندازه اثر F^2

رفتار مدیریت مالی	
خودکارآمدی مالی	۰/۰۱۰
سواد مالی	۰/۴۱۶
شیوه زندگی	۰/۰۶۱
فناوری مالی	۰/۰۳۸
هوش هیجانی	۰/۰۹۹

معیار Q^2

جدول (۱۰): کیفیت پیش‌بینی کنندگی (Q^2)

سازه	Q2
رفتار مدیریت مالی	۰،۵۸۰

همان‌گونه که از جدول ۱۰ مشخص است قدرت پیش‌بینی متغیرهای مکنون درون‌زا در سطح قوی می‌باشد که بیانگر برازش مناسب برای مدل ساختاری می‌باشند.

شاخص‌های برازش کلی مدل

مدل کلی شامل هر دو بخش مدل اندازه‌گیری و ساختاری می‌شود و با تأیید برازش آن، بررسی برازش در یک مدل کامل می‌شود. برای بررسی برازش مدل کلی از معیار نیکوئی برازش (GOF)^۱ که طبق فرمول زیر محاسبه می‌شود استفاده شد.

^۱ Goodness of Fit

$$GOF = \sqrt{\overline{Communalities} \cdot R^2}$$

سازه‌های درون - R^2 نیز مقدار میانگین مقادیر $\overline{R^2}$ نشانه میانگین مقادیر اشتراکی هر سازه می‌باشد و $\overline{Communalities}$ زای مدل است.

جدول (۱۱): مقادیر لازم برای ارزیابی معیار GOF

مقادیر اشتراکی	معیار $\overline{R^2}$	متغیرهای درون‌زا
۰/۷۱۰	-	خودکارآمدی مالی
۰/۶۸۵	۰.۹۱۸	رفتار مدیریت مالی
۰/۷۴۶	-	سواد مالی
۱/۰۰۰	-	شیوه زندگی
۰/۶۳۶	-	فناوری مالی
۰/۶۸۸	-	هوش هیجانی
۰/۷۴۴	۰.۹۱۸	میانگین
$GOF = \sqrt{\overline{Communalities} \cdot R^2} = ۰.۸۲۶$		

وتلس و همکاران^۱ (۲۰۰۹)، سه مقدار ۰/۰۱، ۰/۲۵ و ۰/۳۶ را به عنوان مقادیر ضعیف، متوسط و قوی برای GOF معرفی کرده‌اند و اطلاعات جدول ۱۱ نشان می‌دهد که GOF محاسبه شده برای پژوهش ۰/۸۲۶ است که برازش قوی مدل پژوهش را مشخص می‌کند.

باتوجه به آزمون‌های انجام شده و نتایج ارائه شده، خلاصه بررسی فرضیات تحقیق به صورت جدول زیر به دست آمده است:

جدول (۱۲): خلاصه بررسی فرضیات تحقیق

نتیجه	P مقادیر	آماره t	خطای استاندارد	ضریب مسیر	فرضیات
تأیید	۰/۰۰۰	۱۰/۱۸۸	۰/۰۵۰	۰/۵۱۱	سواد مالی -> رفتار مدیریت مالی
تأیید	۰/۰۰۰	۴/۱۵۳	۰/۰۳۳	۰/۱۳۹	فناوری مالی -> رفتار مدیریت مالی
تأیید	۰/۰۲۸	۲/۲۰۴	۰/۰۶۳	۰/۱۳۸	خودکارآمدی مالی -> رفتار مدیریت مالی
تأیید	۰/۰۰۰	۵/۹۱۷	۰/۰۷۶	۰/۴۵۲	هوش هیجانی -> رفتار مدیریت مالی
تأیید	۰/۰۰۰	۷/۱۱۶	۰/۰۱۱	۰/۰۷۶	شیوه زندگی -> رفتار مدیریت مالی

بحث و نتیجه گیری

با توجه به نتایج، کسب شده از آزمون فرضیه (۱-۱) سواد مالی بر رفتار مدیریت مالی تأثیر معنی‌داری دارد و مقدار این تأثیر به صورت مثبت (مستقیم) بوده. یعنی با افزایش سطح سواد مالی، میزان رفتار مدیریت مالی نیز افزایش می‌یابد. در واقع سواد مالی، توانایی استفاده از دانش و مهارت‌ها در مدیریت کارآمد منابع مالی برای امنیت مالی طولانی مدت افراد است. بنابراین، سواد مالی به افراد کمک می‌کند تا تصمیمات مالی بهتری اتخاذ کنند. افرادی که دارای سواد مالی بالاتری هستند، معمولاً در مدیریت سرمایه‌گذاری‌های خود موفق‌تر عمل می‌کنند و کمتر تحت تأثیر سوگیری‌های رفتاری قرار می‌گیرند. در نتیجه می‌توان این‌طور بیان نمود که سواد مالی به عنوان یک عامل کلیدی در شکل‌دهی رفتار مدیریت مالی کارکنان شناخته می‌شود. این مفهوم شامل درک و توانایی مدیریت امور مالی، برنامه‌ریزی، و اتخاذ

¹ Wetzels et al

تصمیمات مالی آگاهانه است. نتیجه این فرضیه با نتایج مطالعات دهنادی و غلامی جمکرانی (۱۴۰۱)، محقق کیا و همکاران (۱۴۰۰)، صدرايي آقابابايي (۱۳۹۷)، آقابابايي و خادمي (۱۳۹۸)، و باري و همکاران (۲۰۲۰)، مطابقت دارد. نتایج کسب شده از آزمون فرضیه (۱-۲) نشان داد فناوری مالی بر رفتار مدیریت مالی تأثیر معنی داری دارد و مقدار تأثیر مثبت (مستقیم) بوده است. یعنی با افزایش سطح فناوری مالی، میزان رفتار مدیریت مالی نیز افزایش می یابد. فینتک (فناوری مالی) با استفاده از فناوری های نوین مانند بلاکچین و هوش مصنوعی، فرآیندهای مالی را تسریع و بهینه می کند، این فناوری ها امکان انتقال سریع تر پول و تسویه حساب ها را فراهم می آورند، که به نوبه خود به افراد اجازه می دهد تا تصمیمات مالی بهتری در زمان واقعی اتخاذ کنند، فناوری مالی (فینتک) به عنوان یک نوآوری کلیدی در صنعت مالی، تأثیرات عمیقی بر رفتار مدیریت مالی کارکنان دارد. این تأثیرات شامل بهبود کارایی، افزایش دسترسی به خدمات مالی، و تغییر در استراتژی های مدیریتی هستند. نتیجه این فرضیه با نتایج مطالعه حمید و همکاران (۲۰۲۰)، مطابقت دارد.

نتایج کسب شده از آزمون فرضیه (۱-۳) نشان داد خودکارآمدی مالی بر رفتار مدیریت مالی تأثیر معنی داری و مثبت (مستقیم) بوده است. یعنی با افزایش سطح خودکارآمدی مالی، میزان رفتار مدیریت مالی نیز افزایش می یابد. خودکارآمدی مالی به باورها و قضاوت های کارمندان از مهارت خود در انجام وظایف و مسئولیت هایشان اشاره دارد و این باورها منجر به بهبود تصمیم گیری، عملکرد و قضاوت درست آنان در مورد مسائل مالی خود می شود، همچنین باور کارمندان به خودکارآمدی مالی خویش بخش عمده ای از خودآگاهی آنان را شکل می دهد که این خودآگاهی می تواند در نتیجه دانش مالی کافی آنان باشد. لذا، خودکارآمدی مالی می تواند نقش مهمی در بهبود عملکرد و رفتار مالی کارکنان ایفا کند. به طور کلی، خودکارآمدی مالی نه تنها می تواند به بهبود رفتار مدیریت مالی کارمندان کمک کند، بلکه همچنین می تواند به افزایش رفاه و عملکرد کلی آنها در محیط کار منجر شود. نتیجه این فرضیه با نتایج مطالعات دعایی و دهناد (۱۳۹۹)، و اساندمیترا و کوتسار (۲۰۱۹)، مطابقت دارد.

نتایج کسب شده از آزمون فرضیه (۱-۴) نشان داد بین دو گروه درآمدی اختلاف معنی داری از نظر رفتار مدیریت مالی وجود ندارد و گروه مختلف درآمدی نمی تواند عامل موثری در رفتار مدیریت مالی باشد. در واقع رفتار مدیریت مالی به نحوه واکنش افراد و سازمان ها در مواجهه با مسائل مالی اشاره دارد. این رفتار تحت تأثیر عوامل مختلفی از جمله دانش مالی، نگرش مالی، و شرایط اقتصادی قرار دارد. نتیجه این فرضیه با نتایج مطالعات پرابودا و پورواتنو (۲۰۲۴)، مطابقت ندارد. نتیجه مطالعه آن ها نشان داد که درآمد با رفتار مدیریت مالی رابطه دارد.

با توجه به نتایج آزمون فرضیه دوم، هوش هیجانی بر رفتار مدیریت مالی تأثیر معنی داری دارد و مقدار تأثیر مثبت (مستقیم) است. یعنی با افزایش سطح هوش هیجانی، میزان رفتار مدیریت مالی نیز افزایش می یابد. هوش هیجانی یا بهره هیجانی (EQ) به توانایی افراد در تشخیص و کنترل احساسات خود و قابلیت مدیریت احساسات دیگران برای هدایت رفتار و تفکر گفته می شود. این مهارت در رفتار مدیریت مالی و تصمیم گیری های مالی نقش بسیار مهمی ایفا می کند، همچنین رفتار مدیریت مالی به عنوان یک حوزه تخصصی، به فرآیند برنامه ریزی، سازماندهی، هدایت و کنترل منابع مالی یک سازمان اشاره دارد. نتیجه این فرضیه با نتایج مطالعات صدرايي و آقابابايي (۱۳۹۷)، و باري و همکاران (۲۰۲۰)، مطابقت دارد.

همچنین طبق نتایج به دست آمده از آزمون فرضیه سوم، شیوه زندگی بر رفتار مدیریت مالی تأثیر معنی داری دارد و مثبتی (مستقیم) داشته است. یعنی با افزایش سطح شیوه زندگی، میزان رفتار مدیریت مالی نیز افزایش می یابد. در واقع شیوه زندگی یا سبک زندگی به مجموعه ای از رفتارها، عادات، ارزش ها و نگرش های فردی یا اجتماعی اشاره دارد که نحوه زندگی یک فرد یا گروه را شکل می دهد. این مفهوم به طور گسترده ای شامل جنبه های جسمی، روانی، اجتماعی

و اقتصادی زندگی می‌شود. بنابراین، که شیوه زندگی افراد تاثیر مهمی بر رفتار مدیریت مالی آنها دارد. افراد با سبک زندگی متفاوت، نگرش و رفتار مالی متفاوتی نیز خواهند داشت. در مجموع می‌توان اینطور بیان نمود، شیوه زندگی افراد تاثیر مهمی بر نگرش و رفتار مالی آنها دارد. افرادی که سبک زندگی پر هزینه‌ای دارند، نگرش و رفتار مالی ریسک‌پذیرانه‌تری دارند و افرادی که سبک زندگی ساده‌تری دارند، نگرش و رفتار مالی محافظه‌کارانه‌تری دارند. نتیجه این فرضیه با نتایج مطالعه نازا و همکاران (۲۰۲۲)، مطابقت دارد.

پیشنهادات کاربردی

در راستای تایید فرضیه های تحقیق به کارمندان پیشنهادات می‌شود، در عصر اطلاعاتی که ساختارهای آموزشی کارآیی کافی در خصوص انتقال دانش و مهارت‌های مالی لازم را به دانشجویان ندارند، به دانشجویان پیشنهاد می‌شود از کانال‌های ارتباط جمعی و رسانه‌های اجتماعی مانند اینترنت و فضای مجازی که از برجسته‌ترین منابع جدید اطلاعاتی هستند برای افزایش دانش خود استفاده نمایند.

کارمندان می‌توانند با تقویت مهارت‌ها و دانش مالی خود، به بهبود تصمیم‌گیری‌های مالی خویش کمک زیادی نمایند. این موضوع نیازمند توجه بیشتر در تحقیقات و برنامه‌های آموزشی مالی است تا آنان بتوانند به طور مؤثرتری با چالش‌های مالی خود مواجه شوند.

پیشنهادات آتی

به محققان دیگر پیشنهاد می‌شود به بررسی ارتباط میان سطوح مختلف سواد مالی و رفتارهای مالی مخاطره‌آمیز بپردازند و عواملی که می‌توانند به بهبود این سواد کمک کنند را شناسایی کنند. همچنین به بررسی ارتباط بین سواد مالی و سلامت روانی بپردازند. این موضوع می‌تواند شامل تأثیر استرس مالی بر تصمیمات مالی و رفتارهای اقتصادی باشد.

منابع

- ✓ آقابابایی، محمدابراهیم، خادمی، سمانه، (۱۳۹۸)، بررسی عوامل تأثیرگذار بر رفتار مدیریت مالی شخصی در میان جوانان ایران، دوره ۷، شماره ۱، صص ۱۲۳-۱۴۳.
- ✓ احمدیه، معصومه، مرادی، مجید، خوشکار، فرزین، (۱۴۰۱)، تأثیر سواد مالی، فناوری مالی و سرمایه فکری بر عملکرد در شهرداری‌ها، پژوهش‌های جدید در مدیریت و حسابداری، دوره ۵۶، شماره ۱۳، صص ۱۰۹-۱۲۱.
- ✓ حسین زهی، دریخت، جنگی زایی، نسرین، نصرت ناهوگی، عبدالسلام، (۱۳۹۵)، نقش خودکارآمدی در یادگیری و موفقیت تحصیلی، دومین کنفرانس ملی راهکارهای توسعه و ترویج آموزش علوم در ایران، گله‌دار، ایران.
- ✓ درخشندی، اکرم، هاشمی، سیدفضل اله، (۱۴۰۳)، بررسی مروری تعامل بین هوش هیجانی، سواد مالی و تصمیم‌گیری مالی. سومین کنگره بین‌المللی مدیریت، اقتصاد، علوم انسانی و توسعه کسب و کار.
- ✓ دهنادی، کاظم، غلامی جمکرانی، رضا، (۱۴۰۱)، بررسی تحلیلی در سیر تحول سواد مالی و رفتار مالی، یک رویکرد کتاب‌سنجی، پیشرفت‌های مالی و سرمایه‌گذاری، دوره ۳، شماره ۷، صص ۱۵۳-۱۹۰.
- ✓ رمضان‌پور، اسماعیل، روشنی، محمد، (۱۴۰۲)، بررسی نقش فناوری مالی و اینشورتک و مزایای استفاده از آنها، نهمین کنفرانس بین‌المللی علوم مدیریت و حسابداری، تهران.
- ✓ شهرستانی، سهیلا، محمودی میمندی، مرتضی، یزدانی، فرناز، (۱۴۰۲)، بررسی تاثیر سواد مالی، استرس مالی و خودکارآمدی مالی بر سلامت مالی، چشم انداز حسابداری و مدیریت، دوره ۸۲، شماره ۱۶، صص ۷۸-۹۳.

- ✓ مرادی، مجید، احمدیه، معصومه، (۱۴۰۱)، تأثیر سواد مالی، فناوری مالی و سرمایه فکری بر عملکرد در شهرداری ساوه، مدیریت شهری، دوره ۱۴، شماره ۵۱، صص ۴۳-۵۳.
- ✓ Alkhawaldeh, B., Alhawamdeh, H., Al-Afeef, M., Al-Smadi, A., Almarshad, M., Fraihat, B., & Alaa, A. (2023). The effect of financial technology on financial performance in Jordanian SMEs: The role of financial satisfaction. *Uncertain Supply Chain Management*, 11(3), 1019-1030.
- ✓ Bandura, A. (2015). On deconstructing commentaries regarding alternative theories of self-regulation. *Journal of Management*, 41(4), 1025-1044.
- ✓ Constansje, B., Kurniasari, F., & Abubakar, A. (2023). The Effects of Financial Literacy, Self-Efficacy, and Financial Stress on Risky Credit Behavior of Generation Z: Evidence from Pay Later Users. *Journal of Entrepreneurship, Business and Economics*, 11(1), 180-210.
- ✓ Diefendorff, M., & Richrd, E.M. (2003). Antecedents and consequences of emotional display rule perceptions. *Journal of Applied Psychology*, 88(2), 284-294.
- ✓ Humaid, A., Khoirudin, M., Adinda, A. R., & Kautsar, A. (2020). The effect of financial technology, demography, and financial literacy on financial management behavior of productive age in Surabaya, Indonesia. *International Journal of Advances in Scientific Research and Engineering*, 6(01), 77-81.
- ✓ Kawamura, T., Mori, T., Motonishi, T., & Ogawa, K. (2021). Is financial literacy dangerous? Financial literacy, behavioral factors, and financial choices of households. *Journal of the Japanese and International Economies*, 60, 101131.
- ✓ Lyons, A. C., & Kass-Hanna, J. (2021). A methodological overview to defining and measuring "digital" financial literacy. *Financial Planning Review*, 4(2), e1113.
- ✓ Lown, J.M. (2011). Development and Validation of a Financial Self-Efficacy Scale. *Journal of Financial Counseling and Planning*, 22(2), 54-63.
- ✓ Lusardi, A., & Tufano, P. (2015). Debt literacy, financial experiences, and overindebtedness. *Journal of Pension Economics & Finance*, 14(4), 332-368.
- ✓ Mindra, R., Moya, M., Zuze Linda, T., Kodongo, O. (2017). Financial self-efficacy: A determinant of financial inclusion. *Int. J. Bank Mark.* 35, 338-353.
- ✓ Nazah, K., Syahlina, M., Salsabila, G., Munthe, H., & Banuari, N. (2022). Efforts to improve student financial management behavior through lifestyle and financial knowledge and financial attitude. *Enrichment: Journal of Management*, 12(4), 2931-2939.
- ✓ Panos, G. A., & Wilson, J. O. (2020). Financial literacy and responsible finance in the FinTech era: capabilities and challenges. *The European Journal of Finance*, 26(4-5), 297-301.
- ✓ Pulungan, D. R., Koto, M., & Syahfitri, L. (2018). Pengaruh Gaya Hidup Hedonis Dan Kecerdasan Emosional Terhadap Perilaku Keuangan Mahasiswa. *Seminar Nasional Royal (SENAR)*, 9986(September), 401-406.
- ✓ Prayuda, R. Z., & Purwanto, A. (2024). The Role of Locus of Control, Financial Knowledge and Income on Financial Management Behavior: PLS-SEM Analysis. *PROFESOR: Professional Education Studies and Operations Research*, 1(02), 1-5.
- ✓ Rajna, A., Ezat, W. S., Al Junid, S., & Moshiri, H. (2011). »Financial management attitude and practice among the medical practitioners in public and private medical service in Malaysia«. *International Journal of Business and Management*, 6(8), 105.
- ✓ Soleha, E., & Hartati, N. (2021). Analisis Perilaku Keuangan Mahasiswa Universitas Pelita Bangsa dalam Keputusan Investasi. *EKOMABIS: Jurnal Ekonomi Manajemen Bisnis*, 2(01), 59-70.